

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL E. Ž. IR CHUBB INSURANCE COMPANY OF EUROPE SE GINČO NAGRINĖJIMO

2019 m. sausio 3 d. Nr. 242-4

Vilnius

Lietuvos bankas gavo E. Ž. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir *Chubb Insurance Company of Europe SE* (toliau – draudikas), kurios įgaliotas atstovas pretenzijoms nagrinėti Lietuvoje yra UADBB „Aon Baltic“ (buvusi *BALTO LINK, UADBB*) (toliau – draudiko atstovė), kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Tarp draudiko ir pareiškėjo „Telia“ įrangos draudimo taisyklių (toliau – Taisyklės) pagrindu buvo sudaryta Įrangos draudimo sutartis (draudimo liudijimas Nr. (*duomenys neskelbiami*)) (toliau – draudimo sutartis), kuria buvo apdraustas iš *Telia Lietuva, AB*, įsigytas mobilusis telefonas „Huawei P10 L-29B 4G++ Silver 64 GB dual SIM“, IMEI serijos Nr. (*duomenys neskelbiami*), (toliau – mobilusis telefonas).

Pareiškėjas informavo draudiką, kad 2018 m. spalio 14 d. iš neužrakinto automobilio nuo vairuotojo sėdynės buvo pavogtas mobilusis telefonas (toliau – įvykis). Gauta pranešimo pagrindu buvo pradėti žalos administravimo veiksmai: draudiko atstovas kreipėsi į Kauno apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Kauno rajono policijos komisariatą (toliau – ikiteisminio tyrimo institucija) dėl sprendimui priimti būtinos informacijos.

Ikiteisminio tyrimo institucija pateikė atsakymą į draudiko atstovo paklausimą, nurodydama, kad 2018 m. spalio 14 d., atsižvelgiant į pareiškėjo pareiškimą dėl mobiliojo telefono vagystės, buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. (*duomenys neskelbiami*) dėl nusikalstamos veikos, numatytos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 178 straipsnio 1 dalyje.

Atsižvelgdamas į pareiškėjo pranešime ir ikiteisminio tyrimo institucijos rašte nurodytas aplinkybes, kad mobilusis telefonas buvo pavogtas iš neužrakinto automobilio ir nebuvo nustatytų įsilaužimo į jį požymių, draudikas, vadovaudamasis Taisyklių nuostatomis, priėmė sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju ir atsisakė pareiškėjui išmokėti draudimo išmoką už pavogtą mobilųjį telefoną. Pareiškėjas su tokiu draudiko priimtu sprendimu nesutiko, todėl tarp šalių kilo ginčas.

Kreipimesi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo pareiškėjas nurodo, kad draudikas nepagrįstai atsisakė mokėti draudimo išmoką. Pareiškėjo teigimu, įsibrovus į automobilį buvo pavogtas pareiškėjui priklausantis mobilusis telefonas. Pareiškėjas teigia, kad automobilis visą laiką, kol buvo atrakintas, buvo atidžiai prižiūrimas ir tik trumpam, t. y. kol daugiabučio namo laiptinėje šeimos nariui buvo perduoti daiktai, buvo paliktas be priežiūros. Pareiškėjas teigia, kad apie įvykį nedelsdamas pranešė policijos pareigūnams, pastarieji tą pačią dieną atvyko į įvykio vietą, užregistravo vagystę ir atliko kitus būtinus veiksmus.

Pareiškėjas teigia visada naudojėsis *Telia Lietuva, AB*, paslaugomis ir jam niekada nekilo abejonių kartu su telefonu įsigyti ir įrangos draudimą. Pareiškėjo manymu, draudikas, sudarydamas draudimo sutartį, įsipareigojo atlyginti žalą, patirtą praradus, pametus ar sudaužius mobilųjį telefoną, tačiau šiuo atveju atsisako mokėti draudimo išmoką įvykus vagystei. Pareiškėjas teigia nusivylęs tiek *Telia Lietuva, AB*, tiek draudiko paslaugomis, todėl dės visas pastangas, kad būtų

atlyginti patirti nuostoliai. Dėl šios priežasties pareiškėjas Lietuvos banko prašo rekomenduoti draudikui padengti per įvykį patirtą žalą, t. y. skirti tokį patį mobilųjį telefoną arba atlyginti nuostolius.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi draudiko atstovė nurodė nesutinkanti su pareiškėjo reikalavimais ir prašo juos atmesti. Draudiko atstovės teigimu, Taisyklių 6.6 papunktyje yra nustatyta, kad draudimo apsauga negalioja vagystės iš transporto priemonės atveju, nebent įsilaužimą galima įrodyti. Draudiko atstovė nurodo, kad, pareiškėjo ir ikiteisminio tyrimo institucijos pateiktais duomenimis, įvykis įvyko be įsilaužimo požymių, t. y. mobilusis telefonas buvo pavogtas nuo neužrakintos pareiškėjo transporto priemonės vairuotojo sėdynės. Draudiko atstovės nuomone, remiantis ikiteisminio tyrimo institucijos pateikta pažyma bei formuojama Lietuvos teismų praktika, šiuo atveju buvo pagrįstai pripažinta, kad pareiškėjo nurodytas įvykis yra nedraudžiamasis, remiantis Taisyklių 6.6 papunkčio nuostatomis, nes pareiškėjas apdraustą mobilųjį telefoną paliko neužrakintoje transporto priemonėje ir mobilusis įrenginys buvo pavogtas be jokių įsilaužimo ar įsibrovimo pėdsakų. Dėl šios priežasties draudiko atstovė mano, kad šiuo atveju buvo priimtas teisingas ir pagrįstas sprendimas, o pareiškėjo pateiktas reikalavimas turi būti atmestas.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko priimto sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką už įvykio metu pavogtą mobilųjį telefoną.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje yra nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Pagal CK 6.156 straipsnio nuostatas, šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas nustato imperatyviosios teisės normos. Teisėtai sudaryta sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Svarbu pažymėti, kad tarp šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis. Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012).

Pažymėtina, kad pareiškėjas, sudarydamas draudimo sutartį, siekė apsaugoti savo turtinius interesus, o draudikas įsipareigojo pareiškėjui išmokėti draudimo išmoką įvykus draudžiamajam įvykiui. Galiojantys teisės aktai leidžia draudikui nustatyti prisiimamos draudimo rizikos ir teikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka, kaip apskaičiuojama draudimo išmoka. Sudarydamas draudimo sutartį draudikas pasiūlo sąlygas, kurios apibrėžia jo prisiimamą riziką, ir pagal tai apskaičiuoja draudimo įmokos dydį. Nagrinėjamu atveju pareiškėjo ir draudiko sutartis buvo sudaryta pagal Taisykles, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis.

Taisyklių 5 punkte yra nustatyta, kad draudimas taikomas dėl staigaus ir netikėto (tai, ko negalima numatyti, ko įprastai neįmanoma nuspėti ir užkirsti kelio) išorinio poveikio kilusiai žalai, įskaitant vagystę arba praradimą ir neteisėtą naudojimąsi. Tačiau Taisyklių 6 punkte yra nurodytos išimtys, dėl kurių draudimo apsauga negalioja. Taisyklių 6.6 papunktyje yra nustatyta, kad draudimo apsauga negalioja dėl vagystės iš transporto priemonės atveju, nebent įsilaužimą galima įrodyti.

Tiek iš pareiškėjo pateiktų paaiškinimų, tiek ir iš ikiteisminio tyrimo institucijos nurodytų duomenų matyti, kad įvykio metu mobilusis telefonas buvo padėtas ant neužrakinto automobilio priekinės sėdynės. Iš karto po įvykio atvykę apžiūrėti įvykio vietos ikiteisminio tyrimo institucijos pareigūnai jokių įsilaužimo pėdsakų nenustatė, todėl ikiteisminis tyrimas buvo pradėtas pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 178 straipsnio 1 dalį (vagystė). Pažymėtina, kad pareiškėjas nei draudikui, nei Lietuvos bankui nepateikė jokių objektyvių duomenų, kad buvo nustatyta įsilaužimo į automobilį požymių. Lietuvos banko vertinimu, visos šios aplinkybės suponuoja išvadą, kad mobilusis telefonas buvo pavogtas iš automobilio, tačiau nebuvo nustatyta įsilaužimo į jį požymių, o tai atitinka Taisyklių 6.6 papunktyje apibrėžtą nedraudžiamąjį įvykį.

Apibendrinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad draudiko priimtas sprendimas įvykį pripažinti nedraudžiamuoju ir atsisakyti pareiškėjui mokėti draudimo išmoką, atlyginančią įvykio metu patirtus nuostolius, atitinka draudimo sutartyje įtvirtintas nuostatas. Atsižvelgiant į visus sprendime nurodytus argumentus, darytina išvada, kad draudiko atžvilgiu pateikti pareiškėjo reikalavimai pripažinti įvykį draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką arba skirti tokį patį mobilųjį telefoną yra nepagrįsti, todėl atmestini.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo E. Ž. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius